

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Škola: Střední škola obchodní, České Budějovice, Husova 9

Projekt MŠMT ČR: EU PENÍZE ŠKOLÁM

Číslo projektu: CZ.1.07/1.5.00/34.0536

Název projektu školy: Výuka s ICT na SŠ obchodní České Budějovice

Šablona III/2: Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT

Číslo šablony: VY_32_INOVACE_APS_070

Předmět: Aplikovaná psychologie

Tematický okruh: Osobnost a socializace

Autor, spoluautor: Mgr. Jana Šimánková

Název DUMu: Socializace – Sociální percepce, sociální interakce

Pořadové číslo DUMu: 10

Stručná anotace: žák se seznámí se základními pojmy, zná jednotlivé procesy socializace

Ročník: 1

Obor vzdělání: 63-41-M/01 Ekonomika a podnikání

Metodický pokyn: Žáci si vytvářejí na základě prezentace poznámky, definuje nejčastější chyby, kterých se dopouští v sociální percepci,

Výsledky vzdělávání: Žák umí vysvětlit základní pojmy, snaží se o kultivovaný projev vhodně uplatňuje prostředky verbální a neverbální komunikace

Vytvořeno dne: 10.10.2013

Pokud není uvedeno jinak, uvedený materiál je z vlastních zdrojů autora.

Socializace

Sociální percepce
Sociální interakce

Sociální percepce

- snaha jedince odhadnout druhého člověka podle jeho vnějších projevů. Podle chování v různých situacích poznat jeho povahu.

Chyby v sociální percepci:

- Haló efekt
 - Stereotypy a předsudky
 - „Logická „ chyba
 - Vliv sociální skupiny
 - Projekce
-

Haló efekt

při hodnocení druhých se necháme ovlivnit jedním velmi nápadným rysem, podle něhož pak jedince posuzujeme

Např.: neupravený vzhled = bezdomovec, opilec apod.

Logická chyba

na základě tzv. obecně sdílených pravd se domníváme, že některé vlastnosti spolu logicky souvisejí.

Např.: obézní člověk bývá pokládán za pomalého, líného

Stereotypy a předsudky

vytváří se zpravidla ve vztazích mezi skupinami a podává zjednodušený, zkreslený obraz. Každému členu skupiny jsou přičítány tytéž vlastnosti bez ohledu na individuální odlišnosti.

Např.: Romové, nemocní AIDS apod.

Intenzivním stereotypem je **předsudek, který se jen stěží u svého nositele změní, byť i racionálními argumenty.**

Vliv sociální skupiny

**jedince posuzujeme dle skupiny, do které patří,
přisuzujeme mu vlastnosti typické pro danou skupinu**

Např.: policisté, učitelé, podnikatelé, ale i blondýny apod.

Projekce

jedinci podsouváme své vlastnosti a svůj způsob jednání

**Např.: mám problém udržet tajemství, předpokládám, že i ostatní
všechno řeknou**

Sociální interakce

vzájemné působení na sebe a ovlivňování se

Druhy sociální interakce

- přímá interakce:*** uskutečňuje se přímým kontaktem tváří v tvář
- nepřímá interakce:*** probíhá zprostředkovaně třetí osobou či komunikačními prostředky
- záměrná interakce:*** nejčastěji rodičů a učitelů, ovlivňovat, vyučovat a vychovávat dítě
- nezáměrná interakce:*** probíhá každodenním vlivem osob v neformálních situacích, kdy jedinec pozoruje sociální model a s ním se ztotožňuje
-

Formy sociální interakce

- Koakce → lidé realizují činnost vedle sebe
 - Kooperace → spolupráce a vzájemná pomoc
 - Kompetice (konkurence) → soupeření
-

Použité zdroje:

ŘÍČAN, Pavel. *Psychologie osobnosti*. 6. vyd.

Praha: Grada, 2010.

ISBN 978-80-247-3133-9.

ATKINSONOVÁ, Rita L. *Psychologie*. 1. vyd.

Praha: Victoria Publishing, 1995, 863 s.

ISBN 80-856-0535-X

NAKONEČNÝ, M. *Psychologie osobnosti*.

Praha: SPN, 1972.

GILLERNOVÁ, Ilona a Jiří BURIÁNEK. *Základy psychologie, sociologie: základy společenských věd pro střední školy*. Vyd. 1. Praha: Fortuna, 1995, 157 s. Učebnice (Fortuna). ISBN 80-716-8242-X.

GIDDENS, Anthony. *Sociologie*. Vyd. 1. Argo, 1999, 594 s. ISBN 80-720-3124-4.
